

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПСИХОЛОГІЯ»**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 053 «Психологія»
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Кваліфікація: магістр психології

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ**

Голова вченої ради
_____ проф. Л.П. Клименко
(підпис)
(протокол № _____ від « _____ » _____ 2020 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «01» вересня 2020 р.

Ректор _____ проф. Л.П. Клименко
(підпис)
(наказ № _____ від « _____ » _____ 2020 р.)

Миколаїв 2020

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми «Психологія»

Рівень вищої освіти

магістр

Спеціальність

053 «Психологія»

Галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

Кваліфікація:

магістр психології

«ПОГОДЖЕНО»

Перший проректор
ЧНУ ім. Петра Могили

_____ Н.М. Іщенко
«__» _____ 2020 р.

Директор медичного інституту
ЧНУ ім. Петра Могили

_____ Г.В. Грищенко
«__» _____ 2020 р.

Завідувач кафедри психології
ЧНУ ім. Петра Могили

_____ І.П. Лисенкова
«__» _____ 2020 р.

**Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)**

Доктор психологічних наук,
професор б.в.з.

_____ І.П. Лисенкова
«__» _____ 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма зі спеціальності 053 «Психологія» з підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою Чорноморського національного університету імені Петра Могили у складі:

1. Лисенкова Ірина Петрівна – доктор психологічних наук, професор б.в.з., завідувачка кафедри психології;
2. Васильєва Ганна Вікторівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри;
3. Каневський Віктор Іонович – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. ;
2. ;
3. .

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 053 «Психологія»

1- Загальна інформація	
Повна назва навчального закладу та структурного підрозділу	Чорноморський національний університет імені Петра Могили, кафедра психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – 053 «Психологія» Освітня програма - «Психологія»
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Психологія» другого магістерського рівня вищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки. Обсяг освітньо-професійної програми магістра на основі ступеня бакалавра становить 90 кредитів ЄКТС. Мінімум 35 % обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, що визначені Стандартом спеціальності 053 «Психологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.
Наявність акредитації	Неакредитована. Наявна ліцензія Міністерства освіти і науки України.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Наявність ступеня бакалавра
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	1,5 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://chmnu.edu.ua/training-information-base-medical/
2- Мета освітньої програми	
створення середовища єдності науки і освіти з метою формування національно-свідомої, чесною, творчої, професійної особистості в галузі психологічних наук; формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування	

психологічних знань в умовах професійної діяльності.	
3- Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація(за наявності))	<p>05 «Соціальні та поведінкові науки» 053 «Психологія»</p> <p>Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та практичні у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення наукових та проєктивних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу даних, технології психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні та інші залежно від спеціалізації).</p> <p>Інструменти та обладнання: психологічні прилади, комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; біологічні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних.</p>
Орієнтація освітньої	Програма освітньо-професійна, орієнтована на

програми	оволодіння фундаментальними та прикладними знаннями, соціальними навичками, практичними вміннями та професійними компетентностями в сфері психології.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна програма в галузі психології, спрямована на можливість створення індивідуальної освітньої траєкторії «Освіта впродовж життя», підготовку фахівців високого рівня, які володіють актуальними знаннями і практичними навичками в галузі психології. Ключові слова: психологічний експеримент, соціально-психологічна компетентність, психічний та особистісний розвиток, психологічне консультування, конфліктологія, міжособистісна комунікація.
Особливості програми	Програма передбачає теоретичну, практичну та науково-дослідну підготовку. Програма забезпечує набуття високого рівня знань та навичок, здатність розв'язувати складні задачі і проблеми за спеціальністю 053 «Психологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій. Програма викладається українською та англійською мовами.
4- Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Шифри згідно з ДК 003-2010 Магістр психології може обіймати посади, що вимагають психологічної освіти: в системі психологічних служб різних за структурою організацій, в закладах освіти різних рівнів, системі інклюзивної освіти, а також викладача закладів вищої освіти.
Подальше навчання	Можливість продовжувати навчання за третім (науковим) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5- Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Компетентнісний, студентоцентрований, проблемо-орієнтований підходи та ініціативне самонавчання.

	Освітній процес здійснюється за такими формами: інтерактивні науково-пізнавальні лекції, групові заняття в малих групах, самостійна робота, консультації з викладачами, асистентська та переддипломна (наукова) практики.
Оцінювання	Оцінювання якості освоєння освітньо-професійної програми проводиться за кредитно-трансферною системою організації навчального процесу (ECTS) та включає поточний та підсумковий контроль знань. Поточне оцінювання проводиться на групових заняттях у вигляді усного та письмового опитування, тестового контролю, контрольних робіт тощо. Підсумковий контроль: семестровий контроль (підсумкова контрольна робота, залік, диференційований залік, екзамен) та атестація.
6- Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК3. Здатність регенерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідно та свідомо.</p> <p>ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.</p> <p>ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
Загальні компетентності (ЗК),	ЗК11. Здатність орієнтуватися у постійно змінних умовах соціального середовища та ефективно

визначені закладом вищої освіти	<p>будувати гармонійні стосунки з оточенням.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.</p> <p>ФК3. Здатність обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та / або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгові, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>ФК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>ФК9. Здатність дотримуватись у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>ФК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК),	<p>ФК11. Здатність ефективно взаємодіяти за співпраці з представниками інших професійних груп.</p> <p>ФК12. Здатність знаходити ефективні рішення в</p>

визначені закладом вищої освіти	нестандартних ситуаціях під час надання психологічної допомоги.
7- Програмні результати навчання	
<p>ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ПР2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.</p> <p>ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та сформулювати теоретичні висновки.</p> <p>ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПР5. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та просвітницькі програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про завершення за допомогою або підвищення кваліфікації.</p> <p>ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.</p> <p>ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p>	
Програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти	
<p>ПР12. Застосовувати набуті знання та уміти під час організації та надання психологічної, психолого-педагогічної та соціально-психологічної допомоги різним верствам населення, професійно орієнтуватися у теоретичних підходах та практичних напрямках сучасної психології.</p> <p>ПР13. Обґрунтовувати і продуктивно забезпечувати розвиток і корекцію діяльності індивіда, соціальної групи.</p>	
8- Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Всі науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньої складової освітньо-професійної програми, мають підтверджений рівень наукової і професійної активності, є переважно штатними співробітниками.</p> <p>До здійснення навчального процесу на спеціальності 053 «Психологія» залучаються викладачі як кафедри</p>

	<p>психології, так і загальноуніверситетських кафедр: останні викладають гуманітарні, соціально-економічні та деякі природничо-наукові навчальні дисципліни.</p> <p>Усі штатні викладачі відповідають за фахом або досвідом практичної роботи дисциплінам, які викладають, та мають результати професійної активності відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, інших нормативних документів, зокрема, відповідають не менш ніж 4 критеріям Ліцензійних умов.</p> <p>Науково-педагогічні працівники систематично підвищують свою педагогічну кваліфікацію, що враховується при прийнятті рішення щодо продовження трудових відносин, шляхом навчання на факультетах післядипломної освіти, а також стажувань, участі у семінарах, тренінгах та інших видах обміну передовим досвідом.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Навчальна база університету дозволяє організовувати та проводити заняття з усіх навчальних дисциплін на належному науково-методичному рівні.</p> <p>В університеті наявні навчальні та лекційні аудиторії, забезпечені комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, технічними засобами навчання; є чинні угоди на проведення практики.</p> <p>Так, наявне забезпечення приміщеннями для проведення навчального процесу в аудиторіях більше за 2,4 м² на одного студента, 4 м² у кабінетах, 5 м² у спеціалізованих лабораторіях; комп'ютерними класами з комп'ютерами не старіше за п'ять років, по одному на студента. Всі аудиторії обладнані інтерактивними дошками, мультимедійними проекторами, комп'ютерами, екранами для мультимедійних презентацій, плазмовими екранами.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>В університеті функціонує навчально-наукова бібліотека з навчальною літературою у вигляді підручників, посібників, методичних рекомендацій з фундаментальних та фахових дисциплін, додаткової літератури; періодичними вітчизняними та закордонними виданнями, у тому числі в електронному вигляді. Наявні електронні каталоги та електронна бібліотека, електронна мережа та доступ до мережі Інтернет. Читальна зала обладнана</p>

	<p>комп'ютерами та бездротовим доступом до мережі Інтернет.</p> <p>Наявне належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін: робочі програми навчальних дисциплін, методичні розробки до групових занять, лабораторних практикумів, методичні вказівки до самостійної роботи студентів, індивідуальні завдання практичної спрямованості; методичні матеріали до написання курсових робіт, проходження практик, завдання для контролю знань (екзаменаційні білети, тестові завдання, комплексні контрольні роботи); сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка.</p> <p>Необхідні навчально-методичні матеріали викладені у внутрішній мережі університету та на сучасній комп'ютерній платформі Moodle3 з вільним доступом для студентів.</p> <p>Забезпечується необхідна публічність інформації про освітньо-професійну програму. Складові освітньої програми розміщені на сайті університету, у відкритому доступі. Офіційний веб-сайт університету http://chmnu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.</p>
9- Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та угод між закладами вищої освіти України
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна мобільність здійснюється на підставі Закону України «Про вищу освіту» та угод між ЧНУ імені Петра Могили та закордонними університетами.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних студентів проводиться згідно із вимогами законодавства

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Нормативні навчальні дисципліни			
1.1. Цикл загальної підготовки			
OK1	Філософія науки	5,5	Залік
OK2	Психологія вищої школи	4,5	Екзамен
OK3	Англійська мова (за професійним спрямуванням)	4,5	Залік
OK4	Організація та методика науково-дослідницької діяльності	4,5	Залік
1.2. Цикл професійної підготовки			
OK5	Психологія емоцій	6	Екзамен
OK6	Методика викладання психологічних дисциплін	3,5	Екзамен
OK7	Психологія кар'єри та лідерства	6	Екзамен
OK8	Сімейна психологія та психотерапія	4	Екзамен
OK9	Курсова робота з дисципліни «Сімейна психологія та психотерапія»		Диф.залік
OK10	Асистентська практика	6	Диф.залік
OK11	Переддипломна (наукова) практика	6	Диф.залік
OK12	Кваліфікаційна робота	10,5	
OK13	Атестаційний екзамен		
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66 / 73,3 %	
2. Вибіркові навчальні дисципліни			
2.2. Цикл професійної підготовки			
ВК1.1/ ВК1.2	Психологія кризових станів / Психологічні аспекти ПТСР	5	Екзамен
ВК2.1/ ВК2.2	Соціальні та політичні конфлікти / Психологія конфлікту у великій групі	4	Екзамен
ВК3.1/ ВК3.2	Психологія релігії / Психологія духовності	4	Екзамен
ВК4.1/ ВК4.2	Сучасні напрямки практичної психології / Основи психогенетики	7	Екзамен
ВК5.1/ ВК5.2	Супервізія в діяльності практичного психолога / Супервайзенг в практичній психології	4	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		24 / 26,7 %	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		90 / 100 %	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

	V курс	VI курс
9 семестр	10 семестр	11 семестр
Іноземна професійна мова: термінологія та основи перекладу текстів	Ділова іноземна мова	
Ділова іноземна мова Організація та методика науково-дослідницької діяльності	Методика викладання психологічних дисциплін Психологія релігії	Філософія науки
Психологія емоцій	Психологія духовності	Психологія вищої школи
Психологія кар'єри та лідерства	Сучасні напрямки практичної психології	Психологія коучінгу Соціальні та політичні конфлікти
Сімейна психологія та психотерапія	Основи психогенетики	Психологія конфлікту у великій групі
Супервізія в діяльності практичного психолога		Психологія кризових станів
Супервайзенг в практичній психології		Психологічні аспекти ПТСР

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестацій здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері психології, що супроводжується проведенням досліджень та / або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.

	Кваліфікована робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у депозитарії закладу вищої освіти.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен за спеціальністю повинен перевіряти досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньо-професійною програмою.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК11
OK1	+		+						+			+				+			+	
OK2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK3			+			+					+				+				+	
OK4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
OK13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
BK1.1	+	+		+	+		+		+					+	+		+	+		
BK1.2	+	+		+	+		+		+					+	+		+	+		
BK2.1	+		+	+		+	+	+	+	+	+		+		+	+	+			+
BK2.2	+		+	+		+	+	+	+	+	+		+		+	+	+			+
BK3.1	+	+		+	+	+		+	+		+			+			+	+	+	
BK3.2	+	+		+	+	+		+	+		+			+			+	+	+	
BK4.1	+	+	+		+		+		+		+		+		+		+	+	+	+
BK4.2	+	+	+		+		+		+		+		+		+		+	+	+	+
BK5.1		+		+		+		+		+		+	+	+		+		+		+
BK5.2		+		+		+		+		+		+	+	+		+		+		+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН12	ПРН13
ОК1	+			+		+	+		+	+	
ОК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК3		+	+		+			+		+	+
ОК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ВК1.1	+	+		+	+		+		+		
ВК1.2	+	+		+	+		+		+		
ВК2.1	+		+	+		+	+	+	+	+	+
ВК2.2	+		+	+		+	+	+	+	+	+
ВК3.1	+	+		+	+	+		+	+		+
ВК3.2	+	+		+	+	+		+	+		+
ВК4.1	+	+	+		+		+		+		+
ВК4.2	+	+	+		+		+		+		+
ВК5.1		+		+		+		+		+	
ВК5.2		+		+		+		+		+	